

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 17. helmikuuta 2020
(OR. en)

5982/20

COHOM 13
COPS 49
CONUN 24
COASI 12
MAMA 18
COEST 39
COAFR 51
DEVGEN 19
CFSP/PESC 113

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettiläjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Päivämäärä:	17. helmikuuta 2020
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Ed. asiak. nro:	5802/20
Asia:	Neuvoston päätelmät EU:n prioriteeteista YK:n ihmisoikeusfoorumeilla vuonna 2020

Valtuuskunnille toimitetaan liitteenä neuvoston 3747. istunnossaan 17. helmikuuta 2020 hyväksymät neuvoston päätelmät EU:n prioriteeteista YK:n ihmisoikeusfoorumeilla vuonna 2020.

Neuvoston päätelmät EU:n prioriteeteista YK:n ihmisoikeusfoorumeilla vuonna 2020

1. **Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan voimaantulon 75-vuotispäivänä** EU vahvistaa vankkumattoman tukensa **sääntöpohjaiselle kansainväliselle järjestykselle ja tehokkaalle monenvälisyydelle**. EU edistää täydentävyyttä YK:n kanssa, jatkaa investoimista vahvaan ja tehokkaaseen YK-järjestelmään ja tukee YK:n pääsihteerin ehdottamia uudistuksia.
2. EU varmistaa YK:n peruskirjan sääntöjen ja periaatteiden mukaisesti jatkossakin, että ihmisoikeuksia noudatetaan ja että ihmisoikeudet ovat yleismaailmallisia, jakamattomia, toisistaan riippuvaisia ja toisiinsa liittyviä. EU kannustaa edelleen kansalaisyhteiskunnan toimijoita ja ihmisoikeuksien puolustajia osallistumaan täysipainoisesti ja tarkoituksenmukaisesti YK:n järjestelmän puitteissa ja sitä laajemminkin, myös silloin, kun he osallistuvat tai pyrkivät osallistumaan YK:n kokouksiin. EU kehottaa kaikkia toimijoita varmistamaan, että kansalaisjärjestöille ja ihmisoikeuksien puolustajille taataan tarvittava suojelu.
3. EU, jonka perustana olevat arvot ovat ihmisarvon kunnioittaminen, vapaus, yhdenvertaisuus ja yhteisvastuullisuus, on sitoutunut ulkoisessa toiminnassaan ihmisoikeuksien, demokratian ja oikeusvaltioperiaatteen kunnioittamiseen, suojelemiseen ja toteuttamiseen, sillä niillä on keskeinen rooli rauhan ja kestäväen turvallisuuden varmistamisessa. Yhtenäinen EU on mainittuihin periaatteisiin perustuvan YK:n ihmisoikeusjärjestelmän vankka kannattaja, joka tukee, puolustaa ja edistää aktiivisesti kyseistä järjestelmää yhtenä ulkoisen toimintansa prioriteeteista vuonna 2020. EU seuraa vastaisuudessakin ihmisoikeustilannetta maailmanlaajuisesti ja **tuomitsee ihmisoikeusloukkaukset ja -rikkomukset** riippumatta siitä, missä ne tapahtuvat. Se kehottaa valtioita ja valtiosta riippumattomia toimijoita ehkäisemään tällaisia tekoja ja lopettamaan ne välittömästi. Se edistää oikeudenmukaisuutta, vastuuvellvollisuutta ja rankaisemattomuuden torjuntaa. Se antaa täyden tukensa **YK:n ihmisoikeusvaltuutetun ja hänen toimistonsa** työlle ja toimeksiannolle ja kehottaa kaikkia valtioita kunnioittamaan ihmisoikeusvaltuutetun riippumattomuutta sekä tekemään yhteistyötä, jotta hänen toimeksiantonsa pannaan tehokkaasti täytäntöön. EU vaatii, myös YK:ssa, että valtiot eivät saisi välineellistää ihmisoikeuksia. Ihmisoikeuksista käytävän keskustelun olisi perustuttava tiukasti tosiasioihin, ja myönteinen kehitys olisi tunnustettava täysimääräisesti.

4. EU hyödyntää edelleen **kaikkia käytettävissään olevia välineitä** täyttääkseen ihmisoikeussitoumuksensa, muun muassa YK:n ihmisoikeusneuvoston, YK:n yleiskokouksen, YK:n turvallisuusneuvoston ja muiden asiaankuuluvien foorumien puitteissa, Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja YK:n peruskirjan mukaisesti sekä tarvittaessa julkisten kannanottojen, virallisten diplomaattisten yhteydenottojen, julkisuusdiplomatian, ihmisoikeus- ja poliittisten vuoropuhelujen sekä pakotteiden avulla. Se käsittelee kolmansien maiden tilanteita, laatii asialistan keskeisistä aihepiireistä ja pyrkii kokoamaan liittoutumia sekä aihekohtaisten kysymysten että maakohtaisten tilanteiden pohjalta. EU jatkaa toimiaan **ihmisoikeusneuvoston vahvistamiseksi** tunnustaen sen ainutlaatuisen roolin ja lisäarvon. Se muistuttaa, että kaikkien YK:n jäsenten, erityisesti ihmisoikeusneuvoston jäsenten, olisi noudatettava korkeimpia ihmisoikeusnormeja ja toimittava täydessä yhteistyössä ihmisoikeusneuvoston ja sen mekanismien kanssa. EU aikoo vuonna 2020 osallistua aktiivisesti sopimuselinten järjestelmän tarkistamisprosessiin ja toistaa olevansa lujasti sitoutunut vahvistamaan järjestelmän tehokkuutta ja vaikuttavuutta ja säilyttämään sopimuselinten eheyden ja riippumattomuuden sekä pyrkii edelleen vahvistamaan oikeuksien haltijoiden suojelua. **Erityismenettelyt** ovat olennainen osa YK:n ihmisoikeusjärjestelmää; **EU aikoo edelleen puolustaa ja tukea niiden toimintaa** ja riippumattomuutta. EU kehottaa edelleen kaikkia valtioita liittymään **keskeisiin ihmisoikeussopimuksiin** ja panemaan niiden määräykset täysimääräisesti täytäntöön kansallisella tasolla. EU on edelleen sitoutunut rankaisemattomuuden torjuntaan tukemalla horjumattomasti Kansainvälistä rikostuomioistuinta (ICC), ja se kehottaa ratifioimaan yleismaailmallisesti Rooman perussäännön ja tekemään täydellistä yhteistyötä Kansainvälisen rikostuomioistuimen kanssa.
5. EU aikoo vastedeskin kehottaa kaikkia valtioita myöntämään YK:lle ja muille ihmisoikeusmekanismeille täyden, varauksettoman ja esteettömän pääsyn alueilleen, myös kiistanalaisille alueille ja konfliktialueille. Se edellyttää, että kaikki valtiot kunnioittavat ja suojelevat YK:n järjestelmän kanssa yhteistyössä toimivia henkilöitä, erityisesti kansalaisyhteiskunnan ja ihmisoikeuksien puolustajia, ja tuomitsee kaikenlaiset pelottelu-, ahdistelu- ja kostotoimet sekä toistaa tukevansa tältä osin YK:n apulaisihmisoikeusvaltuutetun työtä.

6. EU on edistynyt merkittävästi **kestävän kehityksen tavoitteiden** ja niihin liittyvien Agenda 2030:n tavoitteiden saavuttamisessa. EU on edelleen ihmisoikeusperustaisen lähestymistavan eturintamassa ja edistää sen täysimääräistä, tehokasta ja syrjimätöntä täytäntöönpanoa kaikissa maissa ja tekee yhteistyötä kaikkien sidosryhmien, erityisesti kansalaisjärjestöjen kanssa, jotta kestävän kehityksen tavoitteisiin päästäisiin nopeammin. Se edistää ja suojelee **kansalaisoikeuksia sekä poliittisia, taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia** Wienin julistuksen ja toimintaohjelman mukaisesti. EU vastustaa edelleen voimakkaasti kaikkia pyrkimyksiä määritellä ihmisoikeudet uudelleen kansainvälisessä oikeudessa ja kansainvälisissä ihmisoikeusnormeissa sekä pyrkimyksiä heikentää sääntöpohjaista kansainvälistä järjestystä, myös keskusteluissa oikeudesta kehitykseen.
7. Pekingin julistuksen ja toimintaohjelman 25-vuotispäivä, naisia, rauhaa ja turvallisuutta koskevan YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1325 20-vuotispäivä sekä Agenda 2030:n kestävän kehityksen tavoitteiden 5-vuotispäivä tarjoavat ainutlaatuisen tilaisuuden antaa uutta pontta sukupuolten tasa-arvoa koskeville kansainvälisille sitoumuksille jatkaen niihin luontaisesti liittyvän kansainvälisen väestö- ja kehityskonferenssin (ICPD) toimintaohjelman 25-vuotispäivän vuonna 2019 tuomaa nostetta. EU hyödyntää jokaisen tilaisuuden vahvistaakseen näiden sitoumusten täyttä velvoittavuutta. EU edistää ja vahvistaa tarmokkaasti kansainvälisiä ponnisteluja, joilla pyritään sukupuolten tasa-arvoon, kaikkien naisten ja tyttöjen mahdollisuuteen nauttia täysimääräisesti kaikista ihmisoikeuksista sekä naisten ja tyttöjen voimaannuttamiseen, myös panemalla täysimääräisesti täytäntöön sukupuolten tasa-arvon edistämistä koskevan EU:n toimintasuunnitelman (GAP II), hyväksymällä uuden vastaavan toimintasuunnitelman, laatimalla tasa-arvoanalyysin ja valtavirtaistamalla tasa-arvokysymykset. EU edistää jatkossakin sitä, että sukupuolinäkökulma otetaan huomioon kaikessa ihmisoikeusneuvoston, YK:n yleiskokouksen kolmannen komitean ja muiden ihmisoikeusfoorumien työskentelyssä. EU aikoo myös edelleen kiinnittää erityistä huomiota YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1325 ja muiden siihen liittyvien turvallisuusneuvoston päätöslauselmien täytäntöönpanoon, joilla pyritään naisten täysimääräiseen ja tasa-arvoiseen osallistumiseen ja sukupuolinäkökulman sisällyttämiseen kaikkiin rauhaa ja turvallisuutta koskeviin aloitteisiin. EU sitoutuu edistämään kansalaisyhteiskunnan naisjärjestöjen ja ihmisoikeuksia puolustavien naisten ratkaisevaa roolia kaikkien naisten ja tyttöjen ihmisoikeuksien edistämisessä, suojelussa ja toteuttamisessa.

8. EU on edelleen sitoutunut kaikkien ihmisoikeuksien edistämiseen, suojeluun ja toteuttamiseen sekä Pekingin toimintaohjelman ja kansainvälisen väestö- ja kehityskonferenssin toimintaohjelman ja niihin liittyvien tarkistuskokousten tulosten täydelliseen ja tehokkaaseen täytäntöönpanoon ja tässä yhteydessä seksuaali- ja lisääntymisterveyteen ja -oikeuksiin. Edellä esitetty huomioon ottaen EU vahvistaa olevansa edelleen sitoutunut edistämään ja suojelemaan jokaisen yksilön oikeutta hallita täysin omaan seksuaalisuuteensa ja seksuaali- ja lisääntymisterveyteensä liittyviä kysymyksiä ja päättää niistä vapaasti ja vastuullisesti ilman syrjintää, pakottamista tai väkivaltaa, sekä kyseisen oikeuden toteutumista. Lisäksi EU korostaa, että kaikilla pitäisi olla mahdollisuus saada kohtuulliseen hintaan laadukasta ja monipuolista seksuaali- ja lisääntymisterveyteen liittyvää tietoa, koulutusta, kattava seksuaalikasvatus mukaan lukien, ja terveydenhuoltopalveluja.
9. EU aikoo edelleen käsitellä seksuaaliseen ja sukupuoleen perustuvaan väkivaltaan liittyviä kysymyksiä. Tällainen väkivalta loukkaa elämää, vapautta, turvallisuutta, ihmisarvoa ja tasa-arvoa koskevia perusoikeuksia ja estää naisia ja tyttöjä nauttimasta täysimääräisesti ihmisoikeuksista. Kaikenlaisen seksuaalisen ja sukupuoleen perustuvan väkivallan ja syrjinnän, myös perheväkivallan, ehkäiseminen ja torjuminen ja niitä koskeva syytteenpano samoin kuin väkivallan uhrien ja siitä selvinneiden fyysisen ja henkisen koskemattomuuden varmistaminen ja oikeussuojakeinojen saatavuuden varmistaminen sekä syyllisten saattaminen vastuuseen teoistaan ovat EU:n kehitysyhteistyön ja humanitaaristen toimien keskiössä kaikissa tilanteissa, myös konfliktien aikana ja niiden jälkeen. EU toistaa, että miehet ja pojat on otettava mukaan kaikenlaisen naisiin ja tyttöihin kohdistuvan väkivallan lopettamiseen, sukupuolten eriarvoisuuden poistamiseen, syrjivien sosiaalisten normien käsittelyyn ja sukupuolistereotyyppien torjumiseen.

10. EU kiinnittää enemmän huomiota **ihmisoikeuksien ja ympäristön väliseen yhteyteen** ja tunnustaa, että ilmastonmuutos ja ympäristön pilaantuminen ovat uhka ihmisoikeuksille. EU kehottaa jatkossakin valtioita asettamaan tavoitteet korkeammalle ja panemaan kiireellisesti täytäntöön Pariisin sopimuksen ja muiden monenvälisten ympäristösopimusten mukaiset sitoumuksensa sekä suojelemaan ympäristöalan ihmisoikeuksien puolustajia. EU aikoo edelleen osallistua aktiivisesti YK:n päätöslauselmiin, jotka koskevat ihmisoikeuksien sekä ilmaston ja ympäristön välistä yhteyttä, ja meneillään oleviin keskusteluihin oikeudesta terveelliseen ympäristöön, ja se vahvistaa lujan sitoutumisensa asiaan liittyviin YK:n toimeksiantoihin. EU on edelleen sitoutunut ympäristön kannalta kestävään tulevaisuuteen kaikille.
11. EU kiinnittää entistä enemmän huomiota **uusien ja kehitteillä olevien digitaaliteknologioiden** vaikutuksiin, jotka kohdistuvat ihmisoikeuksien, demokratian, hyvän hallintotavan ja oikeusvaltioperiaatteen edistämiseen ja suojeluun. EU tunnustaa digitalisaation myönteiset vaikutukset myös kansalaisyhteiskuntaan, mutta kehottaa valtioita lieventämään uusien teknologioiden aiheuttamia riskejä. EU edistää edelleen oikeutta avoimeen ja vapaaseen internetiin, suojelee yksityisyyttä ja tietosuojaa sekä kiinnittää erityistä huomiota laajamittaisen valvonnan mahdollistaviin teknologioihin ja torjuu samalla aktiivisesti verkossa esiintyvää vihapuhetta, kyberrikollisuutta ja terroristista verkkosisältöä sekä disinformaatiota noudattaen täysin ihmisoikeuksia koskevaa kansainvälistä oikeutta. EU edistää eettistä ja ihmisoikeusperustaista lähestymistapaa tekoälyn kehittämiseen ja soveltamiseen.

12. **Ihmisoikeuksien puolustajien** ja kansalaisjärjestöjen **tukeminen** on EU:n ulkopolitiikan keskeinen prioriteetti. EU on edelleen sitoutunut etenkin tehostamaan sekä ennaltaehkäiseviä että reaktiivisia keinoja suojellakseen ihmisoikeuksien puolustajia, erityisesti niitä, jotka toimivat maa-oikeuksien, ympäristön, alkuperäiskansojen oikeuksien tai vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden parissa, sekä muita haavoittuvassa asemassa olevia ihmisoikeuksien puolustajia, kuten hlbt-henkilöiden ihmisoikeuksien puolustajia. EU tukee edelleen voimakkaasti ihmisoikeuksia puolustavia naisia ja heidän merkittävää rooliaan sukupuolten eriarvoisuuteen puuttumisessa. EU tuomitsee edelleen jyrkästi ihmisoikeuksien puolustajiin, toimittajiin, väärinkäytösten paljastajiin ja ihmisoikeusjuristeihin kohdistuvat uhkaukset, mielivaltaiset pidätykset ja hyökkäykset. EU tehostaa tukeaan kansalaisyhteiskunnan toiminnalle suotuisten olosuhteiden luomiseksi ja vastustaa kansalaisjärjestöihin kohdistuvia kohtuuttomia oikeudellisia ja hallinnollisia rajoituksia, mukaan lukien rankaisuvia rekisteröintijärjestelmiä ja rahoituksen vastaanottamiselle asetettuja rajoituksia.
13. EU vastustaa edelleen voimakkaasti ja yksiselitteisesti **kuolemanrangaistusta** kaikissa olosuhteissa. EU kehottaa viimeisiä maita, joissa kuolemanrangaistusta yhä sovelletaan, poistamaan kuolemanrangaistuksen tai ainakin ottamaan käyttöön moratorion ensimmäisenä askeleena kohti kuolemanrangaistuksen täydellistä poistamista lainsäädännöstä ja kannustaa edelleen valtioita, joissa moratorio on käytössä, toteuttamaan toimia kuolemanrangaistuksen täydelliseksi poistamiseksi. Se kannustaa kuolemanrangaistuksen poistaneita valtioita turvaamaan tämän saavutuksen perustuslaissaan ja ratifioimaan kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevaan kansainväliseen yleissopimukseen liittyvän toisen valinnaisen pöytäkirjan. EU tuomitsee kuolemanrangaistuksen soveltamisen erityisesti tapauksissa, joissa ei noudateta vähimmäisnormeja, ja se tuomitsee joukkoteloitukset ja pakottamalla saatujen tunnustusten perusteella annetut kuolemantuomiot. EU tukee edelleen YK:n työtä kuolemanrangaistuksen poistamiseksi maailmanlaajuisesti, erityisesti ihmisoikeusneuvostossa ja YK:n yleiskokouksen 75. istunnossa kuolemanrangaistuksesta annettavia päätöslauselmia.

14. EU on edelleen vakavasti huolestunut **kidutuksen** ja muun julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen laajasta käytöstä eri puolilla maailmaa. EU jatkaa edelleen valtiollisten ja muiden toimijoiden käyttämän kidutuksen ja muun huonon kohtelun voimakasta vastustamista ja tuomitsemista riippumatta siitä, missä paikassa ja missä muodossa se tapahtuu. EU on sitoutunut torjumaan kidutusta maailmanlaajuisesti kokonaisvaltaisella lähestymistavalla, joka kattaa kieltämisen, ehkäisemisen, vastuuseen saattamisen ja hyvityksen tarjoamisen uhreille. EU kehottaa edelleen kaikkia valtioita varmistamaan, että kidutusta, tahdonvastaisia katoamisia ja laittomia teloituksia koskevat syytökset tutkitaan ripeästi ja tehokkaasti puolueettomalla ja läpinäkyvällä tavalla, jolla varmistetaan, että vastuussa olevat asetetaan asianmukaisesti syytteeseen. Se seuraa tässä yhteydessä edelleen erittäin huolestuneena niitä lukuisia tapauksia, joista on raportoitu Burundissa, Tšetšenian tasavallassa (Venäjän federaatiossa), Venäjän federaatioon laittomasti liitetystä Krimin autonomisessa tasavallassa ja Sevastopolin kaupungissa sekä niillä itäisen Ukrainan alueilla, jotka eivät tällä hetkellä ole hallituksen hallinnassa, Kongon demokraattisessa tasavallassa, Pohjois-Koreassa, Egyptissä, Libyassa, Myanmarissa, Nicaraguassa, Pakistanissa, Filippiineillä, Saudi-Arabiassa, Etelä-Sudanissa, Syyriassa, Venezuelassa ja Jemenissä. EU on edelleen vakavasti huolestunut ilmoitetuista pidätettyjen kaltoinkohtelu- ja kidutustapauksista Kiinassa ja kehottaa viranomaisia tutkimaan nämä tapaukset huolellisesti. EU tukee edelleen **kidutuksen ja muun julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen vastaisen yleissopimuksen ja sen valinnaisen pöytäkirjan** yleismaailmallista ratifiointia ja tosiasiallista täytäntöönpanoa. Yhtenä kidutusvälineiden kaupan vastaisen allianssin alullepanijoista, joiden tavoitteena on kidutuksessa ja kuolemanrangaistuksessa käytettävien välineiden kaupan lopettaminen maailmanlaajuisesti, ja YK:n yleiskokouksen annettua kesäkuussa 2019 kidutusvälineiden kaupan vastaisen päätöslauselman EU jatkaa niiden ponnistelujen tukemista, joiden päämääränä on yhteisten kansainvälisten normien vahvistaminen tällä alalla.

15. EU kehottaa vastedeskin kaikkia valtioita varmistamaan **demokraattisten instituutioiden** asianmukaisen toiminnan, vaalimaan **oikeusvaltion** ja hyvän hallintotavan periaatteita sekä oikeuslaitoksen riippumattomuutta ja torjumaan rankaisemattomuutta ja eriarvoisuutta, kuten demokratiasta annetuissa neuvoston päätelmissä vahvistettiin jälleen lokakuussa 2019. Se kehottaa valtioita kunnioittamaan oikeutta osallistua julkisiin asioihin, oikeutta rauhanomaiseen kokoontumis- ja yhdistymisvapauteen, myös ihmisoikeuksien puolustajien ja rauhanomaisten mielenosoittajien osalta, sekä mielipiteen- ja sananvapautta verkossa ja sen ulkopuolella painottaen erityisesti toimittajien, bloggaajien ja muiden tiedotusvälineiden työntekijöiden turvallisuutta. EU jatkaa erittäin huolestuneena Azerbaidžanin, Bahrainin, Bangladeshin, Valko-Venäjän, Burundin, Kambodžan, Kiinan, mukaan luettuna Hongkong, Venäjän federaatioon laittomasti liitetyn Krimin niemimaan ja niiden itäisen Ukrainan alueiden, jotka eivät tällä hetkellä ole hallituksen hallinnassa, Kongon demokraattisen tasavallan, Egyptin, Eritrean, Iranin, Filippiinien, Sri Lankan, Myanmarin, Nicaraguan, Saudi-Arabian, Venäjän federaation, Tansanian, Tadžikistanin, Turkin, Venezuelan, Vietnamin ja Zimbabwen tilanteen tiivistä seuraamista.
16. EU seuraa jatkossakin tarkkaan valtion valvonnan lisääntymistä verkkoympäristössä, koska se muodostaa **mielipiteen- ja sananvapaudelle** vakavan uhan. EU kannattaa sananvapauden suojelemista koskevien kansainvälisten sitoumusten vahvistamista. Yksi suurimmista uhista on uskontoon, hallitukseen tai muihin julkisiin instituutioihin kohdistuvan verkkokritiikin kriminalisointi. EU muistuttaa vastaisuudessakin valtioiden velvollisuudesta varmistaa ihmisoikeuksia koskevan kansallisen lainsäädännön ja kansainvälisen oikeuden noudattaminen ja toimia sen varmistamiseksi, että mielipiteen- ja sananvapautta noudatetaan. EU pyrkii edelleen suojelemaan demokraattisia prosesseja kolmansien maiden tai yksityisten tahojen manipuloinnilta, pitämään ne disinformaatiosta vapaina ja suojelemaan niitä aiheettomalta puuttumiselta niihin.

17. EU **vastustaa edelleen jyrkästi kaikenlaista syrjintää**, mukaan lukien sukupuoleen, rotuun, etniseen tai yhteiskunnalliseen alkuperään, uskontoon tai vakaumukseen, poliittisiin tai muihin mielipiteisiin, vammaisuuteen, ikään, seksuaaliseen suuntautumiseen ja sukupuoli-identiteettiin perustuvaa syrjintää. EU aikoo toimia johdonmukaisesti ja rakentavasti niiden YK:n toimeksiantojen pohjalta, jotka keskittyvät väkivallan ja kaikenlaisen syrjinnän torjuntaan, ja tukee YK:n pitkäkestoista työtä tässä asiassa. EU kehottaa edelleen kaikkia valtioita kunnioittamaan, suojelemaan ja toteuttamaan **vähemmistöihin**, muun muassa kansallisiin, etnisiin, uskonnollisiin ja kielivähemmistöihin, **kuuluvien henkilöiden ihmisoikeuksia**. EU syventää sitoutumistaan vammaisten henkilöiden oikeuksien edistämiseen ja suojeeluun muun muassa vaatimalla vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan yleissopimuksen yleismaailmallista ratifiointia ja tehokasta täytäntöönpanoa. Se osallistuu YK:n mekanismeihin ja keskusteluihin, jotka liittyvät Durbanin julistuksen ja toimintaohjelman jatkotoimiin. EU on edelleen sitoutunut uskonnon tai vakaumuksen vapauden edistämiseen ja suojelemiseen. Se tuomitsee uskonnollisiin vähemmistöihin ja yhteisöihin kuuluihin henkilöihin kohdistuvan vainon, syrjinnän ja väkivallan sekä jumalanpilkkalakeihin liittyvät väärinkäytökset ja puolustaa samalla yksilöiden oikeutta tunnustaa uskontoaan tai vakaumustaan, vaihtaa uskontoa tai vakaumusta taikka luopua uskonnosta tai vakaumuksesta. EU korostaa jatkossakin, että väkivaltaa on ehkäistävä ja siihen syyllistyneet on saatettava vastuuseen ja uhreille on tarjottava kuntoutusta ja hyvitystä samalla kun edistetään uskontojen välistä vuoropuhelua. EU vastustaa kaikenlaista väkivaltaan tai vihaan yllyttämistä ja vihapuhetta niin verkossa kuin sen ulkopuolella, mutta oikeus sananvapauteen on säilytettävä täydellisenä. EU jatkaa alkuperäiskansojen oikeuksia koskevan YK:n julistuksen edistämistä ja osallistuu aktiivisesti foorumeilla, joilla keskustellaan alkuperäiskansojen oikeuksista, myös kansainvälisen alkuperäiskielten vuosikymmenen yhteydessä. EU tuo vastedeskin esille huolensa vähemmistöihin kuuluihin henkilöihin kohdistuvista väkivaltaisuuksista ja väärinkäytöksistä, joiden on havaittu jatkuvan Kamerunissa, Myanmarissa, Pakistanissa, Venäjän federaatiossa ja Venäjän federaatioon laittomasti liitettyllä Krimin niemimaalla sekä niillä itäisen Ukrainan alueilla, jotka eivät tällä hetkellä ole hallituksen hallinnassa. Se seuraa edelleen syvästi huolestuneena tilannetta Xinjiangissa kiinnittäen erityistä huomiota poliittisten uudelleen koulutusleirien laajaan verkostoon sekä uiguureihin ja muihin vähemmistöihin kohdistuvaan laajaan valvontaan. EU kehottaa edelleen kunnioittamaan sananvapautta, kulttuurista monimuotoisuutta ja uskonnon tai vakaumuksen vapautta, etenkin Xinjiangin uiguurien autonomisella alueella ja Tiibetin autonomisella alueella.

18. **EU edistää edelleen ihmisoikeuksien suojelemista ja toteutumista kaikkien lasten ja** erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien lasten osalta kunnioittaen lapsen etua koskevaa perusperiaatetta lapsen oikeuksia koskevan YK:n yleissopimuksen mukaisesti. Se tekee tiivistä yhteistyötä YK:n kanssa, erityisesti lasten asemaa aseellisissa konflikteissa ja lapsiin kohdistuvaa väkivaltaa käsittelevien YK:n pääsihteerin erityisedustajien kanssa. Vuonna 2020 tulee kuluneeksi 20 vuotta siitä, kun hyväksyttiin lapsen oikeuksien yleissopimuksen valinnainen pöytäkirja lasten osallistumisesta aseellisiin selkkauksiin sekä valinnainen pöytäkirja lasten myynnistä, lapsiprostituutiosta ja lapsipornografiasta. EU aikoo siksi edistää niiden ratifiointia ja uudistaa sitoumuksensa suojella lapsia värväämiseltä asevoimiin tai aseellisiin ryhmiin tai käyttämiseltä niissä samoin kuin suojella lapsia kaikenlaiselta hyväksikäytöltä ja riistolta, myös ihmiskaupalta ja seksuaaliselta hyväksikäytöltä. EU tukee edelleen aloitteita, joilla pyritään **lapsen oikeuksien** toteutumiseen terveellisen ympäristön avulla, varmistetaan kaikille laadukkaat palvelut, myös koulutuksen ja terveydenhuollon alalla, poistetaan kaikenlainen lapsiin kohdistuva väkivalta, mukaan lukien kiusaaminen ja nettikiusaaminen, sekä haitalliset käytännöt, kuten lapsi-, varhais- ja pakkoavioliitot ja naisten sukupuolielinten silpominen. EU jatkaa nollatoleranssin edistämistä lapsityövoiman suhteen.
19. **Terrorismi** on yksi kansainvälisen rauhan ja turvallisuuden vakavimmista uhista. EU kehottaa kaikkia valtioita varmistamaan, että terrorismirikosten johdosta toteutetuissa toimissa noudatetaan täysin kansainvälistä oikeutta, erityisesti ihmisoikeuksia koskevaa kansainvälistä oikeutta, humanitaarista oikeutta ja kansainvälistä pakolaisoikeutta. EU tukee edelleen viittauksia ihmisoikeuksiin ja ihmisoikeuksia koskevaan kansainväliseen oikeuteen YK:n maailmanlaajuisen terrorisminvastaisen strategian täytäntöönpanon tarkastelussa. Terrorismin torjunta edellyttää uhrien asettamista etusijalle ja sen varmistamista, että terrorismin uhrien oikeuksia suojellaan ja edistetään.

20. EU kehottaa edelleen kaikkia valtioita noudattamaan **kansainvälistä humanitaarista oikeutta** ja ihmisoikeuksia koskevaa kansainvälistä oikeutta, myös kybertoimintaympäristössä, sekä varmistamaan, että humanitaarista apua päästään toimittamaan kattavasti, ripeästi ja esteettömästi sen tarpeessa olevalle väestölle kaikkialla maassa ja että humanitaarisia avustustyöntekijöitä ja lääkintähenkilöstöä suojellaan tehokkaasti. Se seuraa tältä osin vastedeskin tiiviisti tilannetta Venäjän federaatioon laittomasti liitetyllä Krimin niemimaalla ja niillä itäisen Ukrainan alueilla, jotka eivät tällä hetkellä ole hallituksen hallinnassa, Myanmarissa, miehitettyillä palestiinalaisalueilla, joilla Israelilla on kansainvälisen humanitaarisen oikeuden mukaisia velvollisuuksia, Libyassa, Jemenissä ja Syyriassa, jossa viimeisten 12 kuukauden aikana toteutetut sotilaalliset toimet huomioon ottaen kansainvälisen humanitaarisen oikeuden kunnioittamista ja noudattamista edellytetään edelleen konfliktin kaikilta osapuolilta. EU vaatii edelleen ihmisoikeuksien seurantamekanismien esteetöntä pääsyä Abhasian ja Etelä-Ossetian separatistialueille Georgiassa, Venäjän federaatioon laittomasti liitetylle Krimin niemimaalle ja niille itäisen Ukrainan alueille, jotka eivät tällä hetkellä ole hallituksen hallinnassa. EU tukee edelleen todisteiden keräämistä ja dokumentointia tutkintaa ja vastuussa olevien syytteenpanoa varten kansainvälisen humanitaarisen oikeuden ja ihmisoikeuksia koskevan kansainvälisen oikeuden kaikenlaisista loukkauksista ja rikkomuksista, erityisesti järjestelmällisistä, laajoista ja törkeistä ihmisoikeusloukkauksista ja -rikkomuksista, jotka ovat luokiteltavissa joukkotuhonnaksi, rikoksiksi ihmisyyttä vastaan tai sotarikoksiksi. EU tukee edelleen myös esimerkiksi YK:n valtuuttamien tutkintalautakuntien ja kansainvälisten mekanismien toimia, kuten äskettäin Burundin, Myanmarin, Pohjois-Korean, Syyrian ja Jemenin tapauksissa, jotta voidaan valmistella vakaviin rikoksiin syyllistyneiden henkilöiden saattamista vastuuseen. EU:n edistää jatkossakin suojeluvastuun periaatetta monenvälisillä foorumeilla.
21. EU noudattaa ihmisoikeusperiaatteita **pakolaisten, maan sisällä siirtymään joutuneiden henkilöiden sekä muuttajien** suhteen ja kiinnittää erityistä huomiota lapsiin, naisiin ja muihin haavoittuvassa asemassa oleviin henkilöihin. Muuttoliikettä koskevassa EU:n kokonaisvaltaisessa lähestymistavassa keskitytään edelleen sääntelemättömän muuttoliikkeen perimmäisiin syihin puuttumiseen, maiden tukemiseen muuttoliikkeen hallinnassa, muuttajien salakuljettajien ja ihmiskauppiain liikeyrityksien hajottamiseen, Euroopan ulkorajojen parempaan valvontaan ja laillisten väylien tarjoamiseen kansallista toimivaltaa täysimääräisesti kunnioittaen. EU kehottaa edelleen kaikkia valtioita torjumaan ihmiskauppaa, suojelemaan uhreja ja varmistamaan rikoksentehtäjäiden tehokkaan syytteenpanon.

22. EU aikoo edelleen edistää **yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevien YK:n ohjaavien periaatteiden** täytäntöönpanoa sekä ulkoisessa toiminnassaan että sisäisissä toimintapolitiikoissaan muun muassa aloitteilla, jotka koskevat ihmisoikeuksia koskevaa huolellisuusvelvoitetta, yritysten väärinkäytösten uhrien oikeussuojakeinojen saatavuutta, kansallisten toimintasuunnitelmien hyväksymistä sekä ympäristöalan ja alkuperäiskansojen ihmisoikeuksien puolustajien tukemista. Se tarkastelee mahdollisuuksia vauhdittaa YK:n ohjaavien periaatteiden täytäntöönpanoa, mukaan lukien mahdollinen EU:n toimintasuunnitelma. EU seuraa tiiviisti keskusteluja oikeudellisesti sitovasta välineestä, joka koskee monikansallisten yhtiöiden ja muiden liikeyritysten vastuuta ihmisoikeuksista. Vastuullisella yritystoiminnalla on kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttamisessa olennainen merkitys.
-